

สารจากบรรณาธิการ

สวัสดีค่ะ พบกับข่าวสารวิชาการ กอป. ที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลวิชาการ องค์ความรู้ และการดำเนินงานด้านอารักขาพืช การจัดการดินและปุ๋ย ของกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กันอีกครั้ง

ในช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม 2567 นี้ คาดว่าสภาพอากาศจะค่อนข้างร้อน ความชื้นสูง และมีฝนตกหนักก่อนจะเริ่มเข้าสู่ฤดูหนาว จึงควรเตรียมความพร้อม และเฝ้าระวังการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช เช่น เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล แมลงหริ้วขาว โรคไหม้ โรคขอบใบแห้งในข้าว หนอนกระทู้ในผัก โรคใบด่าง และโรคโคนเน่าหัวเน่าในมันสำปะหลัง โรคใบร่วงและโรครากขาวยางพารา โรคสำตันเน่าในปาล์มน้ำมัน โรคใบจุดและเน่าและในผัก แมลงตำหนาม หนอนหัวดำ ตัวงแตรงในมะพร้าว หนอนเจาะข้าวผลโรคและรากเน่าโคนเน่า ในไม้ผล เป็นต้น

สำหรับข่าวสารวิชาการฉบับนี้ คณะทำงานได้จัดทำข้อมูลเพื่อเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย เพลี้ยจักจั่นฝอยและโรคใบดิดหรือใบไหม้ในทุเรียน โรคเน่าและในพืชตระกูลกะหล่ำ การใช้ปุ๋ยทางใบ เตือนการห้ามใช้สารไอเมโทเอต เกินมาตรฐานซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออกลำไยไปจีน การฟื้นฟูนาข้าว หลังน้ำลด ข้อควรปฏิบัติและอันตรายจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และสุดท้าย มาทำความเข้าใจกับหมอพืช ที่จะบริการให้คำปรึกษาและแนะนำ ด้านการจัดการศัตรูพืช

คณะทำงานวิชาการ กอป. หวังว่าเนื้อหาสาระในฉบับนี้ ช่วยให้ข้อมูล เตือนการระบาด และความรู้ที่เป็นประโยชน์กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรทุกท่าน

นางสาวปนัดดา ทิพย์รัตน์
ประธานคณะทำงานวิชาการ กอป.

คณะทำงาน

นางสาวอุดมศรี อุ่นโชคดี นางสาวปวีณา คนยงค์ นางชิดชนก ไชยพงษ์ นางสาวรณางู โคนเย็น นางสาวสุดารัตน์ แฉ่มช้อย
นางสาวปวีณา เดชคอบุตร นางสาวสุภาพ ปิ่นแก้ว นางสาวทานเอื้อ ชูช่วย นางสาวกิติยา จันทรละออ นางสาวสุภาพ ปิ่นแก้ว
นางสาวศิริส สุวรรณมณี นางสาวรุ่งดาว หมีแรต นางสาวรินจาวรรณ ยกธรรม และนางสาวจิณณ์วรา ยิ่งยง

เตือนภัยโรคศัตรูพืช ประจำเดือนกันยายน 2567

ภาคเหนือ

32-34 / 24-26°C

ฝน 200-250 มม.

ความชื้นสัมพัทธ์
85-90 %

ข้าว ระวัง เพลี้ยกระโดดหลังขาว เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล แมลงบั่ว โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้ง

ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนเจาะฝัก โรคราสนิม

ลำไย ระวัง มวนลำไย เพลี้ยหอยข้าวตอก หนอนเจาะขั้วผล โรคใบไหม้ โรคผลเน่า โรคใบติด โรคราดำ โรคราน้ำฝน

ผัก ระวัง หนอนกระทู้ผัก หนอนกระทู้หอม โรคใบจุด โรคเน่าเสาะ

ภาคกลาง

33-35 / 25-27°C

ฝน 210-260 มม.

ความชื้นสัมพัทธ์
80-85 %

ข้าว ระวัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล แมลงหรีข้าว โรคขอบใบแห้ง

อ้อย ระวัง ตั๊กแตนยาว หนอนกออ้อย โรคเส้ดำ โรคใบขาวอ้อย

มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตั๊กแตน

ผัก ระวัง หนอนกระทู้ผัก หนอนกระทู้หอม ตั๊กแตนผัก โรคใบจุด โรคเน่าเสาะ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

32-34 / 24-26°C

ฝน 230-280 มม.

ความชื้นสัมพัทธ์
80-85 %

ข้าว ระวัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล แมลงสิง แมลงบั่ว โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้ง

มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง โรคโคนเน่าหัวเน่า โรคพุ่มแจ้ โรคใบด่าง

อ้อย ระวัง ตั๊กแตนยาว หนอนกออ้อย โรคใบขาวอ้อย โรคเส้ดำ

ทุเรียน ระวัง หนอนกินใบ เพลี้ยแป้ง เพลี้ยจักจั่นฝอย โรคใบติด โรครากเน่าโคนเน่า

ยางพารา ระวัง โรคใบร่วง โรครากขาว โรคเส้นดำ อาการเปลือกแห้ง

ภาคตะวันออก

32-34 / 25-27°C

ฝน 330-380 มม.

ความชื้นสัมพัทธ์
85-90 %

มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง โรคโคนเน่าหัวเน่า โรคพุ่มแจ้ โรคใบด่าง

ทุเรียน ระวัง หนอนกินใบ เพลี้ยแป้ง เพลี้ยจักจั่นฝอย โรคใบติด โรคแอนแทรกคโนส โรครากเน่าโคนเน่า

มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตั๊กแตน ตั๊กแตน

ยางพารา ระวัง โรคใบร่วง โรครากขาว โรคเส้นดำ อาการเปลือกแห้ง

ภาคใต้

31-35 / 24-26°C

ฝน 130-500 มม.

ความชื้นสัมพัทธ์
75-90 %

ทุเรียน ระวัง หนอนเจาะผล หนอนกินใบ เพลี้ยแป้ง โรคราดำ โรครากเน่าโคนเน่า

ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนปลอกเล็ก หนอนหน้าแมว ตั๊กแตนกลบ โรคลำต้นเน่า

มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตั๊กแตน ตั๊กแตน

ยางพารา ระวัง เพลี้ยหอย โรคใบร่วงชนิดใหม่ โรครากขาว อาการเปลือกแห้ง

ติดต่อ : สำนักงานเกษตรอำเภอ, สำนักงานเกษตรจังหวัด ไกลบ้านท่าน / จัดทำโดย : กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร / ข้อมูลสภาพอากาศ : กรมอุตุนิยมวิทยา

เตือนภัยระดับศัตรูพืช ประจำเดือนตุลาคม 2567

ภาคเหนือ

32-34 / 22-24°C

ฝน 100-130 มม.

ความชื้นสัมพัทธ์ 80-85 %

- ข้าว** ระวัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยกระโดดหลังขาว หนอนกระทู้คอรวง แมลงสิง โรคใบขีดโปร่งแสง โรคขอบใบแห้ง โรคไหม้ข้าว
- ข้าวโพด** ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนเจาะฝัก โรคราน้ำค้าง โรคใบไหม้แผลใหญ่ โรคราสนิม
- ลำไย** ระวัง หนอนเจาะกิ่ง หนอนกินใบ แมลงค่อมทอง โรครากรำเนาโคนเน่า โรคราแป้ง โรคราน้ำฝน
- กาแฟ** ระวัง มอดเจาะผลกาแฟ โรคราสนิม

ภาคกลาง

32-34 / 24-26°C

ฝน 140-180 มม.

ความชื้นสัมพัทธ์ 85-90 %

- ข้าว** ระวัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ใบขีดโปร่งแสง โรคขอบใบแห้ง
- อ้อย** ระวัง หนอนกออ้อย ฝัเลือกกลางคืนลายลูกกวาดใหญ่ ตัวงหวดขาว
- มะพร้าว** ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตัวงแรด
- ผัก** ระวัง หนอนกระทู้ผัก ตัวงหมัดผัก โรคใบจุด โรคเน่าและ
- มันสำปะหลัง** ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง โรคโคนเน่าหัวเน่า โรคพุ่มแฉ้โรคใบต่าง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

31-33 / 23-25°C

ฝน 90-120 มม.

ความชื้นสัมพัทธ์ 85-90 %

- ข้าว** ระวัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล แมลงสิง โรคขอบใบแห้ง โรคไหม้ข้าว โรคใบสีส้ม
- มันสำปะหลัง** ระวัง โรคโคนเน่าหัวเน่า โรคพุ่มแฉ้โรคใบต่าง
- อ้อย** ระวัง หนอนกอลายจุดใหญ่ มวนอ้อย เพลี้ยจักจั่นวง โรคใบขาว โรคแสดำ
- ทุเรียน** ระวัง หนอนกินใบ เพลี้ยแป้ง เพลี้ยจักจั่นฝอย โรคใบติด โรครากรำเนาโคนเน่า
- ยางพารา** ระวัง โรคใบร่วงชนิดใหม่ โรครากรำเนา โรคราแป้ง อาการเปลือกแห้ง

ภาคตะวันออก

31-33 / 24-26°C

ฝน 200-250 มม.

ความชื้นสัมพัทธ์ 85-90 %

- มันสำปะหลัง** ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง โรคโคนเน่าหัวเน่า โรคใบต่าง
- ทุเรียน** ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยจักจั่นฝอย โรคใบติด โรครากรำเนาโคนเน่า
- มะพร้าว** ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตัวงแรด โรสีขามะพร้าว
- ยางพารา** ระวัง โรคใบร่วง โรครากรำเนา โรคราแป้ง อาการเปลือกแห้ง

ภาคใต้

31-33 / 23-26°C

ฝน 230-400 มม.

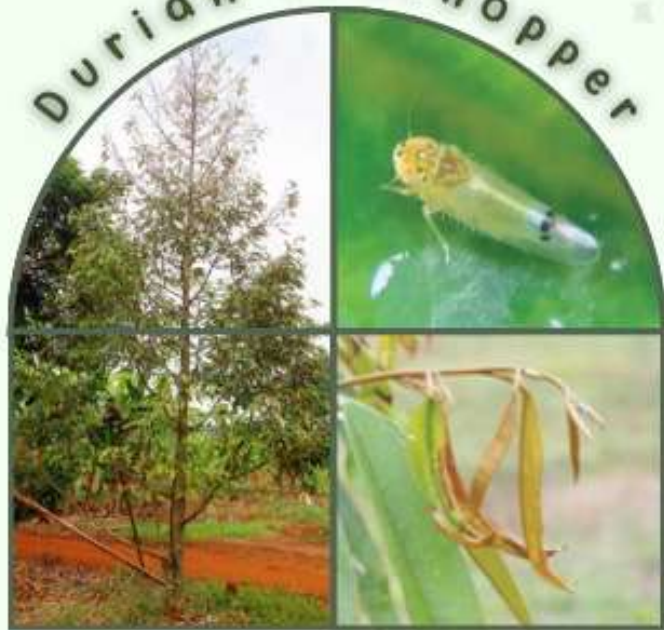
ความชื้นสัมพัทธ์ 80-90 %

- ทุเรียน** ระวัง หนอนเจาะผล เพลี้ยแป้ง โรคราสีชมพู โรคใบติด โรครากรำเนาโคนเน่า
- ลองกอง** ระวัง หนอนกินใต้เปลือกลองกอง ฝัเลือกมวนหวาน โรคราดำ โรคผลเน่า
- ปาล์มน้ำมัน** ระวัง ตัวงกุหลาบ โรคทะลายน้ํา โรคลำต้นเน่า
- มะพร้าว** ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตัวงแรด ตัวงวง
- ยางพารา** ระวัง เพลี้ยหอย โรคราแป้ง โรคใบร่วงชนิดใหม่ โรครากรำเนา

ติดต่อ : สำนักงานเกษตรอำเภอ, สำนักงานเกษตรจังหวัด, ใกล้บ้านท่าน / จัดทำโดย : กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร / ข้อมูลสภาพอากาศ : กรมอุตุนิยมวิทยา

Durian leafhopper

เพลี้ยจักจั่นฝอยทุเรียน

Amrasca durianae

ลักษณะการทำลาย

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อน และปล่อยสารพิษออกมาทำให้ขอบใบไหม้แห้ง และม้วนงอขึ้น หากระบาดในช่วงใบอ่อน ทำให้ใบร่วงชะงักการเจริญเติบโต

การป้องกันกำจัด

1. หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ และใช้กับดักกาวเหนียวสีเหลือง เพื่อดักจับตัวเต็มวัย

2. ใช้สารสกัดจากธรรมชาติ เช่น สะเดา เพื่อไล่เพลี้ยจักจั่นฝอยทุเรียน

หากเริ่มพบการระบาด พ่นเชื้อราบีวเวอเรีย หรือเมตาไรเซียม อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 80 ลิตร ทุก 15 วัน ติดต่อกัน 2-3 ครั้ง

บีวเวอเรีย

เมตาไรเซียม

3. หากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมี กลุ่มได กลุ่มหนึ่ง ฉีดพ่นทรงพุ่ม เช่น

- ฟลอนิคามิด (กลุ่ม 29)
- บูโพรเฟซิน (กลุ่ม 16)
- ไพมีโทรซัน (กลุ่ม 9B)
- โคลไทอะนิติน (กลุ่ม 4A)

โดยพ่นทุก 7 วัน ติดต่อกัน 2-4 ครั้ง ต้องสลับกลุ่มสารทุก 30 วัน เพื่อลดความต้านทานต่อสารเคมี

ใช้สารเคมี

โรคใบติดหรือใบไหม้ทุเรียน

สาเหตุ: เชื้อรา *Rhizoctonia solani*

สภาพอากาศในช่วงนี้มีความชื้นสูง เนื่องจากมีฝนตกหนัก และตกหนักมากบางพื้นที่ ทำให้สภาพดังกล่าวเหมาะต่อการระบาดของโรคใบติดหรือใบไหม้ทุเรียน ซึ่งพบได้ทั่วไปในแปลงปลูกทุเรียนที่มีทรงพุ่มหนา

ลักษณะอาการ:

อาการเริ่มแรกพบแผลบนใบคล้ายถูกน้ำร้อนลวก ต่อมาแผลขยายตัวและเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล มักพบอาการของโรคที่ใบอ่อนก่อน จากนั้นลุกลามไปยังใบปกติข้างเคียง ถ้ามีความชื้นสูงเชื้อราจะสร้างเส้นใยมีลักษณะคล้ายใยแมงมุม ยึดใบให้ติดกัน ใบที่เป็นโรคจะแห้งติดอยู่กับกิ่ง ก่อนหลุดร่วงไปสัมผัสกับใบที่อยู่ด้านล่าง ต่อมาใบจะร่วงจนเหลือแต่กิ่ง และกิ่งแห้งในที่สุด ทำให้ต้นเสียรูปทรง

การแพร่ระบาด:

เชื้อราสามารถพักตัวอยู่ในดินได้เป็นเวลานาน โดยเฉพาะอาศัยในเศษซากพืช เชื้อราแพร่ระบาดเข้าทำลายพืชได้ในระยะใบอ่อน ช่วงฤดูฝนที่มีความชื้นสูง กลางวันอากาศร้อนและหนาวในเวลากลางวัน

วิธีการป้องกันกำจัด:

1. หมั่นสำรวจต้นทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการบนใบมีจุดฉ้ำน้ำคล้ายน้ำร้อนลวก หรือพบเส้นใยเชื้อราสีขาวยึดใบให้ติดกัน ควรรีบกำจัดโดยนำไปทำลายนอกแปลงปลูก
2. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก ตัดแต่งกิ่งทุเรียนให้เหมาะสมและมีทรงพุ่มโปร่ง เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้นสะสมใต้ทรงพุ่ม ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะต่อการระบาดของโรค
3. ในแปลงปลูกที่มีความชื้นสูงและมีการระบาดของโรคเป็นประจำ ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีไนโตรเจนสูง เพื่อลดการแตกใบใหม่

4. หากพบการระบาด พ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืชตามคำแนะนำ ทุก 7-10 วัน โดยพ่นบริเวณใบให้ทั่วทั้งต้น

- เฮกซะโคนาโซล 5% SC อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
- คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
- คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
- คิวปรัสออกไซด์ 86.2% WG อัตรา 10 - 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

โรคเน่าและในพืชตระกูลกะหล่ำปลี

ในช่วงฤดูฝนหลายพื้นที่ประสบปัญหาฝนตกหนัก หลายพื้นที่มีน้ำท่วมขังให้เกษตรกรเฝ้าระวังโรคเน่าและที่เกิดจากแบคทีเรียในพืชตระกูลกะหล่ำ เช่น กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี คะน้า กวางตุ้ม ผักกาดขาว ผักกาดเขียวปลี เคล เป็นต้น สามารถเข้าทำลายในทุกระยะของการเจริญเติบโต

โรคเน่าและ (Bacterial soft rot disease)

เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Pectobacterium carotovorum* subsp. *carotovorum*

อาการเริ่มแรกแผลมีลักษณะฉ่ำน้ำบนใบหรือบริเวณลำต้น แล้วขยายลุกลามทำให้แผลเป็นสีน้ำตาลหรือน้ำตาลไหม้ บริเวณแผลยุบตัวลง มีเมือก เยิ้มออกมา โรคนี้ระบาดมากในฤดูฝน แต่หากในโรงเก็บพบพืชที่เป็นโรคปะปนอยู่จะทำให้เชื้อลุกลามรุนแรง

แนวทางการป้องกันกำจัด

1. ควรเลือกพื้นที่ที่ไม่เคยเป็นโรคนี้มาก่อนและมีการระบายน้ำที่ดี
2. ควรไถพรวนดินให้ลึกมากกว่า 20 เซนติเมตร และตากดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ เพื่อช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดิน
3. ไม่ควรปลูกพืชแน่นเกินไป เพื่อไม่ให้ความชื้นสูง
4. รมฆ่าเชื้อโรคไม่ให้ส่วนต่าง ๆ ของพืชเกิดรอยแผล เพราะเป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช
5. หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นที่เป็นโรคให้ขุดหรือถอนมาทำลายนอกแปลง
6. ดูแลพืชไม่ให้ขาดธาตุแคลเซียมและโบรอน เพราะจะทำให้พืชเกิดแผลจากอาการปลายใบไหม้และไส้กลาง ทำให้เชื้อสาเหตุเข้าทำลายได้ง่าย
7. หมั่นทำความสะอาดเครื่องมืออุปกรณ์หลังใช้กับต้นที่เป็นโรค
8. ปลูกพืชหมุนเวียนในแปลงที่มีการระบาดของโรค
9. หลังการเก็บเกี่ยวควรไถกลบเศษพืชผักทันที และตากดินไว้ แล้วไถกลบอีกครั้ง เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร และ Sandra McDogal
เรียบเรียง: กลุ่มส่งเสริมการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

การใช้ปุ๋ยทางใบ

การใช้ปุ๋ยทางใบ เป็นการให้ปุ๋ยแก่พืชในรูปของเหลว ที่มีความเข้มข้นเหมาะสม โดยฉีดพ่นเป็นละอองเล็ก ๆ ไปยังต้นและใบพืชโดยตรง เพื่อแก้ปัญหาการขาดธาตุอาหารของพืช และลดความเครียดของพืชจากสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม

ชนิดของปุ๋ยทางใบ

1. **ปุ๋ยเกล็ด** คือปุ๋ยเคมีชนิดแข็งที่มีสภาพเป็นรูปผลึกของสารประกอบ ละลายน้ำง่ายผลิตจากการนำแม่ปุ๋ยชนิดต่าง ๆ มาผสมกัน
2. **ปุ๋ยน้ำหรือปุ๋ยเหลว** คือปุ๋ยที่ได้จากการละลายแม่ปุ๋ยในน้ำให้ได้สัดส่วนเป็นปุ๋ยสูตรต่าง ๆ โดยที่แม่ปุ๋ยจะถูกละลายได้ทั้งหมด

ปุ๋ยเกล็ด

ปุ๋ยเสริมธาตุ
20 - 5 - 5

อัตราการใช้ปุ๋ยทางใบ

ธาตุอาหาร	ปุ๋ยที่ใช้	อัตราส่วนการใช้ ต่อน้ำ 100 ลิตร
ไนโตรเจน	ปุ๋ย 46 - 0 - 0	500-1000กรัม
ฟอสฟอรัส	ปุ๋ย 0-52-34	125-250 กรัม
โพแทสเซียม	ปุ๋ย 13-0-46	500 - 600 กรัม
แคลเซียม	แคลดเซียมไนเตรท	500 - 600 กรัม
แมกนีเซียม	แมกนีเซียมซัลเฟต	600 - 2000 กรัม
แมงกานีส	แมงกานีสซัลเฟต	200 - 400 กรัม
เหล็ก	เฟอร์รัสซัลเฟต	600 - 1200 กรัม
สังกะสี	ซิงค์ซัลเฟต	300 - 500 กรัม
ทองแดง	คอปเปอร์ซัลเฟต	100 - 200 กรัม
โบรอน	โซเดียมบอเรต	50 - 100 กรัม

ข้อดีของการใช้ปุ๋ยทางใบ

1. ช่วยลดอาการขาดจุลธาตุอาหาร หรือธาตุอาหารรองเสริมได้ดี
2. ช่วยเพิ่มคุณภาพและผลผลิต
3. ปุ๋ยทางใบช่วยให้พืชฟื้นตัวเร็ว หลังจาก ย้ายปลูกลง การชะงักเนื่องจากกระทบแล้งหรือถูกโรคแมลงทำลาย หรือหลังจากให้ดอกให้ผล

ข้อควรระวัง

1. ไม่ควรใช้ปุ๋ยทางใบแทนการใช้ปุ๋ยทางดิน
2. ไม่ควรใช้สารละลายปุ๋ยที่มีความเข้มข้นสูงเกินไป เพราะอาจทำให้ใบไหม้ได้
3. ไม่ควรฉีดพ่นช่วงแดดร้อนจัด แต่ควรฉีดพ่นช่วงเช้ามืด/ช่วงเย็น ในเวลาที่อากาศไม่ร้อนลมไม่พัดแรง และคาดว่าฝนไม่ตก
4. ขณะที่พ่นพืชต้องไม่เหี่ยวเฉา หรือขาดน้ำ
5. การพ่นอย่าให้ถึงเปลือกไซก
6. ควรพ่นให้เป็นละอองเล็ก ๆ พอสเปรย์ทั่วใบและทุกๆส่วนของพืช

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร

เรียบเรียงโดย : กลุ่มส่งเสริมการจัดการดินปุ๋ย

เตือนชาวสวนลำไย

ห้าม!! ใช้สารโอมิโทเอตเกินมาตรฐาน อาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออก ลำไย ไปจีน

ที่ผ่านมา มีการเก็บตัวอย่างผลลำไยจากโรงคัดบรรจุหรือส่งไปวิเคราะห์สารเคมีตกค้าง พบว่าพบสารเคมีในกลุ่มโอมิโทเอตตกค้างเกินค่ามาตรฐานที่ทางประเทศจีนอนุญาตให้มีสารตกค้างได้เพียง 0.02 mg/kg ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออก ลำไย ไปประเทศจีนได้ จึงขอฝากเตือนเกษตรกรชาวสวน หลีกเลี่ยงหรือระมัดระวังการใช้สารเคมีชนิดนี้ด้วย

สารเคมีกลุ่มโอมิโทเอต เป็นสารเคมีในกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต เป็นสารกำจัดแมลงประเภทดูดซึม ออกฤทธิ์ในทางสัมผัสหรือกินตาย มีฤทธิ์ตกค้างนาน มีกลิ่นเหม็นรุนแรง ปัจจุบันชาวสวนนิยมใช้ป้องกันกำจัดเพลี้ยชนิดต่างๆ เช่น เพลี้ยไก่แจ้ เพลี้ยจักจั่นฝอย เพลี้ยไฟ เพลี้ยแป้ง และใช้ความเข้มข้นขั้วไล่กระรอก อีกด้วย

ชื่อสามัญ : โอมิโทเอต

สารสำคัญ : Omethoate..... 50% W/V SL

กลุ่มสาร : Organophosphates (กลุ่ม 1B)

คุณสมบัติ : สารกำจัดแมลงประเภทดูดซึม ออกฤทธิ์ในทางสัมผัสหรือกินตาย ได้ผลดีกับแมลงประเภทปากดูด มีกลิ่นเหม็น ไม่ควรใช้ร่วมกับสารที่มีส่วนผสมของกำมะถัน (sulfur)

อัตราใช้แนะนำ : 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

NOTES

ข้อควรระวัง : ระยะเวลาที่ใช้ก่อนการเก็บเกี่ยว 21 วัน
เป็นอันตรายต่อผึ้ง ไม่ควรใช้ในระยะที่ลำไยกำลังออกดอก

การฟื้นฟูนาข้าวหลังน้ำลด

สาเหตุน้ำท่วมนาข้าว

อาจเกิดได้ 2 กรณี คือ เกิดจากฝนตกหนักเกิดน้ำป่าไหลหลาก ทำให้น้ำท่วมฉับพลัน หรือ เกิดจากน้ำท่วมขังเป็นระยะเวลาานาน ส่งผลต่อการเจริญเติบโต และผลผลิตข้าวเสียหาย โดยขึ้นอยู่กับระยะเวลาการเจริญเติบโตของข้าว ความลึกของน้ำ และระยะเวลา น้ำท่วมขัง

การจัดการนาข้าวหลังน้ำลด

1. นาข้าวที่น้ำท่วมขังระยะเวลาไม่นาน น้ำสูงไม่ถึงยอดข้าว และต้นข้าวยังไม่ตาย ให้รีบระบายน้ำออกจากแปลง ให้เหลือ 5 - 10 เซนติเมตร และฟื้นฟูนาข้าวหลังน้ำลด
2. นาข้าวที่มีต้นข้าวเขียวอยู่เกิน 3 วัน และพบว่าต้นข้าวในนามีสีเขียวเพิ่มมากขึ้น เกษตรกร**ยังไม่ต้องใส่ปุ๋ย** แต่ให้หมั่นสำรวจโรคและแมลง และควรพ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 100 ลิตร เพื่อป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อรา
3. นาข้าวที่มีต้นข้าวเริ่มเป็นสีเหลืองที่ใบให้ใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 3 - 5 กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อฟื้นฟูสภาพต้นข้าว และไม่ควรใส่ปุ๋ยมากเกินไป เพราะจะทำให้ต้นข้าวเกิดโรคได้
4. นาข้าวที่มีต้นข้าวออกรวงแล้ว ให้เร่งระบายน้ำจนแห้ง และ**ห้ามใส่ปุ๋ย** เพราะทำให้ดินมีความร้อน ต้นข้าวจะตายง่ายขึ้น เกษตรกรต้องหมั่นสำรวจโรคและแมลงอย่างสม่ำเสมอ
5. นาข้าวอยู่ในระยะสุกแก่ ให้เร่งทำการเก็บเกี่ยว และตากข้าวให้แห้งโดยเร็ว เพื่อลดความชื้นของเมล็ด
6. นาข้าวเสียหายทั้งหมด จำเป็นต้องปลูกใหม่ แนะนำให้ไถกลบหมักฟางข้าว และเศษวัสดุ อย่างน้อย 7 วัน แล้วไถกลบอีกครั้ง และใช้ชีวภัณฑ์ เช่น สารสกัดสะเดา เชื้อราไตรโคเดอร์มา แบคทีเรียบาซิลลัส ทูริงเยนซิส (BT) ในแปลง

ข่าวสารวิชาการ กอป.

ปีที่ 8 ฉบับที่ 5 เดือนกันยายน - ตุลาคม 2567

ข้อควรปฏิบัติและการป้องกันอันตราย จากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

อ่านฉลากบรรจุภัณฑ์สารเคมีทุกครั้ง
ก่อนใช้งาน และปฏิบัติตามคำแนะนำ
อย่างเคร่งครัด

สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตราย
ส่วนบุคคลเพื่อป้องกันอันตราย
จากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

“อ่าน”

“ใส่”

“ทิ้ง”

“ถอด”

ทิ้งผลิตภัณฑ์บรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
ให้ถูกต้อง คัดแยกออกจากขยะทั่วไป
ให้อยู่ในกลุ่มขยะอันตราย ทิ้งให้ห่างไกล
จากแหล่งน้ำ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน
ในสิ่งแวดล้อม

ถอดชุดและอุปกรณ์ที่ใช้ขณะฉีดพ่น
สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และทำการแยกซัก
ทำความสะอาดจากเสื้อผ้าอื่นๆ พร้อมทั้ง
ทำความสะอาดร่างกาย และเปลี่ยนเสื้อผ้า
หลังจากฉีดพ่นทันที

ข่าวสารวิชาการ กอป.
ปีที่ 8 ฉบับที่ 5 เดือนกันยายน - ตุลาคม 2567

มารู้จัก... กันเถอะ “หมอฟืช”

หมอฟืช คือ.. **เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร**

ผู้มีความรู้และความสามารถในการวินิจฉัยอาการผิดปกติของพืชเบื้องต้น
และให้คำแนะนำการจัดการศัตรูพืชที่เหมาะสมกับสภาพปัญหา
และบริบทของพื้นที่ให้กับเกษตรกร

1

ตรวจวินิจฉัย
อาการผิดปกติ
ของพืชเบื้องต้น

ปรึกษา...หมอฟืช
รับบริการ...คลินิกพืช

2

ให้คำปรึกษาและแนะนำ
ด้านการจัดการศัตรูพืช

- โรคพืช
- แมลงศัตรูพืช
- อื่น ๆ

- สำนักงานเกษตรจังหวัด
- สำนักงานเกษตรอำเภอ
- ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร
ด้านอารักขาพืช

มาทำความรู้จัก...
“คลินิกพืช”
พร้อมขั้นตอนการให้บริการ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่ สำนักงานเกษตรอำเภอ และสำนักงานเกษตรจังหวัด
หรือ กลุ่มส่งเสริมการวินิจฉัยศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย